

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 09/11/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 248: Phải tường tận với nhân quả.

Vài hôm trước, chúng ta đã học qua đề tài có tên là Giáo học (tức là giáo dục và học tập) của Phật pháp trước sau không rời nền tảng nhân quả. Điều này có nghĩa là chúng ta phải lấy nhân quả làm nền tảng tu hành và đối nhân xử thế tiếp vật. Hằng ngày chúng ta đối nhân xử thế tiếp vật và tu hành làm sai với nhân quả mà không hề biết. Nhân đã sai thì quả nhất định sẽ sai! Nhân đúng thì quả nhất định sẽ đúng.

Hôm qua, sau khi tham dự lễ tri ân nhân ngày Nhà giáo Việt Nam do Hệ thống tổ chức, một vị Giám đốc của một trung tâm tiếng Anh nổi tiếng cho biết đa phần các Hệ thống thường sẽ tôn vinh chính mình nhưng không ngờ Hệ thống Khai Minh Đức lại tôn vinh người khác. tôn vinh những người thầy lớn, người thầy đi trước và tôn vinh nhưng con người ngay trong hiện tại, đang sống ở một nơi khó khăn xa xôi nào đó và lấy đây là một sự động viên cho thầy cô của Hệ thống. Những nơi khác thì tán tụng người của họ còn chúng ta thì tôn vinh những vị thầy cô trong quá khứ và hiện tại. Tôi đã nói với anh ta rằng đó là lý do vì sao các buổi lễ của Khai Minh Đức trong hơn 10 năm qua chưa bao giờ thất bại, luôn có kết quả viên mãn tròn đầy. Tất cả đều vì người lo nghĩ, đều là hy sinh phụng hiến, không có chút gì về mình.

Chúng ta tham dự sự kiện thì phải thấy cốt lõi của sự kiện đó là gì. Đặc biệt là Phật pháp phải xa lìa cái ta và cái của ta, xa lìa ảo danh ảo vọng. Chúng ta phải có tầm nhìn như vậy mới thấy rõ được sự việc. Tất cả các chương trình của chúng ta đều viên mãn tròn đầy. Chúng ta phải nhìn từ nhân, nhân là vì giáo dục thể hệ. Điều này hoàn toàn phù hợp với thành ngữ của người xưa là: “*Giáo học tương trường*” nghĩa là giáo dục và học tập phải được tiếp nối nhau, không ngưng nghỉ. Nếu ngưng nghỉ một thời gian thì trong thời gian đó, cả một thế hệ không nhận được giáo dục. Hòa Thượng cho biết 200 năm rồi, chúng ta bỏ quên đi giáo dục của Cổ Thánh Tiên Hiền, cho nên những con cháu trong khoảng thời gian đó

không có cơ hội tiếp nhận. Chúng ta nghe câu nói này của Hòa Thượng mới thấy le lói ý thức rằng “*Giáo dục thế hệ là phải tiếp nối*”.

Chúng ta sanh tử nhiều lần rồi, bây giờ có sanh tử thêm lần nữa cũng chẳng sao nhưng việc làm giáo dục cho thế hệ vẫn phải làm. Một người làm giáo dục vì chúng sanh thì A Di Đà Phật lại không nhờ đến chúng ta. Nếu có phải vào Địa Ngục thì Diêm Vương cũng phải dành cho một phòng có máy lạnh. Đề Bà Đạt Đa đọa Địa Ngục nhưng Địa Ngục của Đề Bà Đạt Đa hoàn toàn khác biệt, không có chảo dầu, giường sắt, cột đồng. Vì sao? Vì khi ông hại Phật, Phật không khởi một ý niệm sân hận nên ông đọa Địa Ngục nhưng không khổ như chúng sanh bình thường.

Từ đây, mới biết rằng chúng ta phải nhìn lại tâm lượng của mình để khởi tu, nếu không có thể sẽ sai. Năm 2000, một người học trò đã rất sốt sắng và lo lắng thấy tôi vẫn đang ngồi phiên dịch bài giảng Kinh Vô Lượng Thọ, cậu ấy khuyên tôi mau mau đi niệm Phật để tối lửa tắt đèn đến nơi thì làm sao vãng sanh. Tôi trả lời rằng: “*Con niệm Phật trước đi, tôi phiên dịch xong đã. Hãy cố niệm Phật cho tốt để mai một Thầy không vãng sanh thì con rước Thầy*”. Nếu ai cũng vì việc của riêng mình mà quên đi chúng sanh thì tâm đó không phải tâm Phật. Tôi nói: “*Nếu Thầy không phiên dịch thì con cũng không có bộ đĩa đó để thi đậu Đại học*.”

Cho nên Hòa Thượng nói, tâm của chúng ta phải luôn vì chúng sanh mà lo nghĩ. Việc giáo dục thế hệ là việc vô cùng quan trọng còn việc vãng sanh là việc luôn thương hằng trong tâm. Trong bài văn Sám hối của chúng ta có phần phát tâm của chúng ta không vì phước báu Trời Người, Thanh Văn, Duyên Giác, Bồ Tát, mà phát tâm là để thành Phật đạo. Do đó, tất cả những việc cần làm phục vụ chúng sanh đều là “*Việc tốt cần làm nên làm*” cũng chẳng phải vì công đức mà làm. Không hề có ý niệm đến phước báu thì tâm đó mới là tâm Phật và quả vị sẽ là quả vị Phật, chính là vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc.

Chúng ta tưởng mình tường tận với nhân quả nhưng thật ra là không. Chúng ta gieo nhân một đằng mà muốn quả một nẻo. Gieo nhân thành Phật, thành Bồ Tát thì mới có quả thành Phật, thành Bồ tát. Ngày ngày chúng ta gieo nhân lục đạo luân hồi thì nhất định đi vào luân hồi. Nhân Lục đạo luân hồi là tự tư tự lợi, luôn nghĩ về mình. Hòa Thượng nhắc chúng ta nhớ rằng Thích Ca Mâu Ni Phật

hơn 49 năm giảng Kinh nói pháp, chưa từng ngồi nghỉ một ngày, cũng chưa từng tổ chức đạo tràng tu học.

Ngài trong suốt 49 năm dạy học, giáo học tương trường, đem giáo dục học tập tiếp nối tiếp nối. Chúng ta ngày nay thi nhau mở đạo tràng, không mở trường vì sợ bị cho rằng làm như thế là xen tạp. Trong 49 năm, Phật không hề ngồi nghỉ, đi khắp mọi nơi, thời của Phật là đi bộ, đầu trần chân đất, dưới gốc cây ngủ một đêm, cả ngày ăn một bữa. Sau khi học trò tiếp nhận lời chỉ dạy của Phật thì trở về tự tu. Nếu chưa rõ, chưa tường tận mà đã bước vào tu ngay là tu mù luyện quán.

Những điều chúng ta làm trong những năm qua là do Hòa Thượng chỉ dạy, bản thân tôi không có một chút trí tuệ nào nhưng cố gắng nghe lời làm theo. Đến nay, chương trình gần nhất là buổi lễ tri ân Ngày Nhà giáo Việt Nam đã mang đến sự cảm động, khiến ai cũng rơi lệ. Mọi người không hiểu tại sao chương trình lại có thể đạt được như vậy? Người xưa nói rằng chí thành cảm thông, khi ta đạt đỉnh điểm của sự chân thành thì mọi nguồn tâm được khơi thông. Nhân như thế nào thì quả như thế đó. Cho dù có dàn dựng cỡ nào, có tài năng cỡ nào thì cũng không thể nào đưa cảm xúc lên cao đến như vậy. Vì sao? Vì nếu dàn dựng thì sẽ không bắt đầu từ tâm chí thành.

Hòa Thượng nói: ***“Có đồng tu hỏi tôi là bất lực nhân quả và bất muội nhân quả có ý nghĩa gì? Trong Thiền Tông có một câu chuyện về vấn đề này. Đại sư Bách Trượng độ cho một tiên hồ ly. Sau 500 năm tu tập, hồ ly tinh biến ra thành người. Trước đây con hồ li này là một vị pháp sư và có người hỏi vị pháp sư này rằng: “Bậc đại tu hành có rơi vào nhân quả không?” Vị pháp sư này đã nói sai một chữ: “Bậc đại tu hành không rơi vào nhân quả”. Quá khứ đã tạo ác không bị ác báo thì đó gọi là không rơi vào nhân quả. Hiện tại biết được quả báo đang nhận là do nhân quá khứ đã tạo. Hiện tại tạo nhân thì tương lai nhất định sẽ nhận quả. Nhân trước quả sau rõ ràng tường tận, thông suốt, thấu đáo. Đây gọi là bất muội nhân quả!”***

Vì nói sai một chữ nên vị pháp sư này bị đọa 500 kiếp làm hồ ly tinh. Khi gặp được Đại sư Bá Trượng, hồ li được Đại sư dẫn là ngày hôm sau lên giảng đường và hỏi lại câu: ***“Bậc đại tu hành có rơi vào nhân quả không?”***. Đại sư Bá Trượng đã trả lời lại là: ***“Bậc đại tu hành không mê muội nhân quả chứ không***

phải không rơi vào nhân quả”. Nếu tạo nhân quả thì vẫn rơi vào nhân quả. Nhờ đó, hồ ly tinh được thoát kiếp.

Trong Kinh Nhân Quả từng nói: *“Muốn biết nhân đời trước, xem quả báo đời này”*. Mọi chướng ngại và khó khăn chúng ta đang thọ nhận cũng là do đời quá khứ chúng ta đã tạo ra chướng ngại và khó khăn cho người. Nếu hiện tại thuận buồm xuôi gió là do quá khứ chúng ta từng tạo nên sự tốt đẹp, thuận buồm xuôi gió cho người khác.

Chúng ta gieo nhân yêu thương hay nhân tang tóc sẽ gặt hái quả yêu thương hoặc quả tang tóc. Ngay đến thời tiết cũng vậy, mấy năm nay, chúng ta nghe nói đến việc sạt lở khắp mọi nơi. Ai làm vậy? Có phải ông trời làm cho sạt lở đất hay lòng tham của chúng ta dẫn đến tàn phá thiên nhiên, chặt phá cây bừa bãi khiến thiên nhiên không thể bảo trợ được chúng ta. Tuy vậy, con người chỉ biết oán trời, oán thiên tai mà không biết tự trách bản thân.

Những dòng sông đen ngòm hay bầu không khí ô nhiễm đều là nhân quả do chính con người làm ra. Rau ăn, trái cây, gạo đều bị nhiễm độc do chính bàn tay con người. Chúng ta không thể trách người vô tri vô giác nhưng một số người học Phật, vẫn thờ ơ việc này. Họ coi nhân quả đang diễn ra với ai chứ không diễn ra với họ nên họ vẫn cứ làm. Chúng ta là người học Phật, hãy dừng lại mọi việc làm tổn hại người thì may ra còn kịp. Nếu vẫn cứ làm thì sẽ không còn kịp đâu.

Hòa Thượng nói: ***“Người thế gian mê lầm, chấp trước đời với nhân quả. Người giác ngộ không mê lầm nhân quả. Chúng ta đọc trong Cao Tăng Truyện, Đại Sư An Thế Cao, trong quá khứ đã hai lần vô tình ngộ sát nên Ngài phải hai lần đến nơi đó để trả nợ mạng.”*** Ngài An Thế Cao từng tận nhân quả, biết là mình nợ người ta một mạng nên tìm đến bên cạnh người mà Ngài ngộ sát và để cho người ta ngộ sát lại Ngài, trả xong nợ mạng. Con người ngày nay thì khác, toàn tìm cách để quỵt nợ, cứ ngỡ niệm Phật vãng sanh thì Phật rước đi rồi là xong. Sai rồi! Chúng ta phải hiểu là đời nghiệp vãng sanh là mang nghiệp cũ vãng sanh, nghiệp mà trước khi chúng ta niệm Phật đã tạo. Sau khi niệm Phật mà tạo nghiệp thì đó là nghiệp mới thì không thể mang đi được

Hòa Thượng nói: ***“Đại sư An Thế Cao vì chúng ta thị hiện, Ngài có thần thông, có đạo lực như vậy mà Ngài còn không thể tránh được. Nếu bạn đời***

này tránh đi được rồi thì đời sau bạn vẫn phải trả. Đời đời kiếp kiếp cái món nợ này, bạn thiếu bạn vẫn để đó. Đây không phải là biện pháp, phải là trả cho sạch. Thiếu nợ mạng thì trả mạng, thiếu nợ tiền thì trả tiền.” Tịnh Độ có câu: “*Nghiệp tận tình không ta về nơi ấy*”, mới về được Cực Lạc. Tình không chỉ là tình ái mà còn là tình chấp ở thế gian, là cảm tình vọng động, là vì cảm tình mà làm việc. Hiện tại chúng ta nỗ lực tu hành nhưng cũng nỗ lực tích công bồi đức. Nhà Phật gọi là phước huệ song tu. Phước báu là để trang trải nợ nần, chướng ngại, khó khăn của mình. Người có phước thì mọi việc hanh thông.

Chúng ta ngày ngày tích cực tạo phước, oan gia trái chủ cũng không dám lấy mạng. Tại sao? Tại vì họ chừa mạng này để chúng ta tạo phước cho chúng sanh, từ đó, họ cũng được nương nhờ. Hòa Thượng nói: “***Các vị từ nơi thị hiện của Tổ sư Đại đức, chúng ta liền giác ngộ, liền tường tận rằng: Ở thế gian này giữa người và người, có người nào chiếm được tiện nghi của người nào hay không? Làm gì có đạo lý người này có thể chiếm tiện nghi của người khác. Tiện nghi là gì? Là phước báu. Phước báu của họ tốt, họ sẽ có hoàn cảnh tốt.***” Chúng ta đừng tưởng mình khôn hơn, mình lấy được phần hơn. Không lấy được đâu! Nếu lấy bây giờ thì tương lai phải trả. Hòa Thượng nhắc chúng ta là đừng bao giờ chiếm tiện nghi mà ở bất cứ nơi nào cũng là tận tâm tận lực hy sinh phụng hiến. Chúng ta chỉ sử dụng tiện nghi nhỏ nhất là được rồi, còn mọi tiện nghi khác thì nhường cho người khác. Người ta ở thì thuận tiện, mình ở thì mọi sự chướng ngại.

Người xưa nói người phước ở đất phước. Người không có phước thì khi đến ở đất có phước, đất phước cũng tự mất. Người ta có phước, người ta ở đất đó thì thuận tiện, mình không có phước, đến đó ở, thì gặp mọi sự chướng ngại. Câu chuyện ở Vạn Phật Thánh Thành thấy rõ việc này. Người ta xây dựng một cơ sở quy mô rộng lớn tại đây, kỹ sư thăm dò lòng đất mà không tìm ra nước, cuối cùng người ta đành phải bán khu vực này với giá trị rẻ bằng một phần mười. Lúc ấy học trò của Hòa Thượng Tuyên Hóa đã mua lại. Khi Hòa Thượng vừa đến khu vực này thì Ngài liền chỉ chỗ để đào nước và quả thật là có đủ nước cung cấp cho cả khu vực! Đây cũng là điểm mà kỹ sư địa chất hàng đầu đặt máy khoan nhưng không có nước. Ví dụ này cho thấy người phước ở đất phước hay đất không có phước mà người có phước đến ở thì đất sẽ tự sinh phước.

Hòa Thượng nói: ***“Đời này mà chiếm tiện nghi của người thì đời sau bạn phải trả cho người. Chân thật tường tận, chân thật rõ ràng, không có việc bạn chiếm được tiện nghi của người mà cũng không có việc bạn bị thiệt thòi. Nếu trong đời này bạn bị người ta lừa, người ta lấy tiền của bạn đi, bạn cũng không nên có một chút lo buồn. Vì sao vậy? Vì trong đời quá khứ bạn từng thiếu của họ thì họ đến lấy, còn nếu trong đời quá khứ bạn chưa thiếu của họ mà họ đến lấy thì nhất định họ phải trả lại cho bạn.”*** Không có việc chúng ta bị thiệt thòi, thiệt thòi là do thế gian tự cho là như vậy. Đạo lý này khó hiểu nên con người không tin. Còn chúng ta đang học tập Phật pháp, đang thực nghiệm trong đời sống nên có thể cảm nhận điều này rõ ràng.

Người khờ dại mới đi chiếm tiện nghi của người khác vì trong tương lai họ vẫn phải trả. Hiện tại, kẻ tạo ra những trung tâm lừa đảo chấn động thế giới có đời sống xa xỉ đến tận đỉnh của nhân gian, vợ con có 7 chiếc máy bay riêng, thế nhưng hiện tại có kết quả là mạng cũng không còn, gia đình thì tan tác. Có nhiều người cho rằng chúng ta khờ, chúng ta bị thiệt thòi khi không chiếm tiện nghi của người, Nhưng thật ra có một đạo lý mà tôi hay nhắc đó là: ***“Cái gì chúng ta nhận mà không trả bằng tiền, hay bằng công sức của mình thì sẽ trả bằng phước báu của chính sinh mệnh. Những gì chúng ta bỏ ra công ra sức mà không được trả lương xứng đáng thì sẽ nhận bằng phước báu”***. Từ đạo lý này, chúng ta thấy rằng không có ai là người bị thiệt thòi.

Hòa Thượng từng nói rằng Ngài không có phước báu và tuổi thọ, tuy nhiên, do Ngài tu ngay trong hiện đời này mà có được tất cả. Quá khứ Ngài không tu phước nhưng có tu huệ nên đời này, Ngài có một chút trí tuệ để giảng Kinh thuyết pháp. Tuy nhiên, vì không có phước nên đời sống của Ngài lúc trẻ rất khó khăn. Từ khi Hòa Thượng học Phật pháp, Ngài đã nỗ lực tu tập phước báu nên ngay hiện đời, tuổi thọ, sức khỏe, phước báu có ở ngay hiện đời.

Hòa Thượng nói: ***“Trong sự việc, có hai khả năng, một là trong quá khứ chúng ta đã gạt họ nên ngay hiện đời họ đến lấy đi, gọi là món nợ coi như trả xong, hoan hỉ mà kết thúc. Nếu trong quá khứ bạn không nợ họ mà họ đến lấy đi thì cũng không hề gì, họ nhất định sẽ phải trả. Ta có việc gì đáng lo buồn đâu! Đạo lý này nếu chúng ta nghĩ thông rồi thì ngay trong cuộc sống hiện sinh này, chúng ta sẽ sống một cách vui vẻ, sẽ không có việc lỗi lã, không bao***

giờ bị thiệt thòi và cũng không bao giờ có ai chiếm được tiện nghi của mình. Cho nên người xưa có câu: “Nhất ẩm nhất trác mạc phi tiền định” - một bữa ăn một ngụm nước đều là nhân quả, nhân trước quả sau.”

Tiện nghi là phước báu của mỗi người nên không ai chiếm được. Dù cho có ai lấy đi thì tiện nghi sẽ lại đến bằng cách này cách khác. Đối với sự việc này, tôi hoàn toàn tin vào lời Hòa Thượng dạy. Mọi thứ đúng như lời Hòa Thượng nói cơm ăn, áo mặc, nhà ở, tất tật đều có sự an bài. Do đó, khi chúng ta giúp người, chúng ta nên chỉ cho họ biết để họ cải thiện được đời sống của mình. Trong xã hội hiện đại, chúng ta nỗ lực làm ra tấm gương để người khác bắt chước làm theo. Thời gian qua, Hệ thống chúng ta đã thu hút nhiều người phát tâm cùng làm. Đây mới chính là giáo học thành công. Giáo học của nhà Phật là đặt trên nền tảng nhân quả, cho nên chúng ta phải giúp người tường tận nhân quả./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!